

PROP DE VOSALTRES

Pregar pels difunts

Benvolguts diocesans:

Aquest temps de pandèmia ens ha fet adonar de sentiments amb què habitualment no comptàvem i, alhora, de reaccions diverses i estranyes de les persones que ens envolten. Si tot això és un aprenentatge i serveix per remoure la nostra consciència per buscar relacions amables, comprensives i esperançades, haurem aprofitat una miqueta aquest moment tràgic.

Us explico una reacció puntual de persones properes durant aquests mesos passats en relació amb la mort. Personalment, em costa d'admetre la sorpresa de l'enorme desconsol i el desconcert dels familiars dels difunts. Hi havia una comunicació oficial de la defunció i una anada precipitada al cementiri amb una presència minsa d'acompanyants i una brevíssima pregària davant la tomba. Al cop anímic de la mort s'afegia un comiat sense funeral i sense l'expressió del dol per part dels éssers estimats, i a moltes persones els costava acceptar l'absència de la dimensió religiosa davant el final de l'existència. A les paròquies es va oferir un respons i un acompanyament del dol i a la diòcesi es va fer un funeral a la catedral per tots els difunts de la Covid-19, previst per a finals de juliol i ajornat al passat 18 d'octubre a la tarda. És el mínim que podia fer la comunitat diocesana!

Va ser una gran lliçó, la que vaig rebre d'alguns familiars de difunts. Necessitaven escalf i, sobretot, pregàries a Déu pels qui havien acabat la seva vida en aquest món i marxaven a trobar-se amb el Senyor de la història. L'experiència va ser massa dolorosa i calia una resposta dels pastors i de tota la comunitat cristiana. La resposta, però, sempre serà la mateixa: l'oració i la proximitat amb els qui ploren anunciant-los, una vegada més, l'es-

perança en la resurrecció. Si Crist ha ressuscitat, nosaltres també ho farem. Davant del profund dolor de la mort, el consol de les paraules de Jesús sobre la vida eterna.

També penso en l'actitud de tants cristians que demanaven una atenció espiritual davant la imminent mort i un acompanyament fratern posterior en aquests dies en què tanta gent va als cementiris a recordar, a agrair i, sobretot, a resar. És una nova oportunitat per sentir-se units amb aquells que van morir en la solitud més absoluta. Quan ens arribava la notícia que algú havia traspassat en aquestes circumstàncies, s'apoderava de nosaltres la compassió i el desig de fer companyia. En aquesta llarga llista de morts hi havia ancians de residències, malalts de mitjana edat amb patologies prèvies, algun nen o jove, professionals sanitaris contagiats en l'exercici de la seva professió... Els recordarem en les nostres visites al cementiri, i en el nostre cor hi haurà

un lloc per a vincular els nostres sentiments amb els qui tenen el dolor i la separació tant a tocar.

El Dia de Difunts d'enguany té una nova significació, perquè encara vivim amb molta por, amb gran incertesa, amb fortes oscil·lacions de contagis que poden portar a la mort. Davant l'evidència de la fragilitat de l'ésser humà segurament serem més autèntics i reflexius quan llegim el nom gravat en la làpida o contemplem la fotografia del finat. Els sentiments marcats per la tristesa es transformaran en cants d'alliberament i en oracions d'esperança.

A més de les pregàries i els records dels vostres difunts, no oblideu tots aquells que, encara que us siguin desconeguts, han mort en aquest període de la pandèmia de la Covid-19.

Amb la meva benedicció i afecte,

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

NOTÍCIES

Relleu de responsables a Vida Creixent

La Casa de l'Església-Acadèmia Mariana va acollir, el passat 8 d'octubre, la inauguració del curs 2020-2021 de Vida Creixent amb el relleu dels responsables.

Tot aplicant els condicionaments obligats i amb el nombre de persones que permetien les circumstàncies, es van fer les activitats previstes. L'acte va començar amb la pregària inicial i la conferència del consiliari de Vida Creixent, el pare Jo-

sep Vilarrubias, sobre el temari d'aquest curs: «L'harmonia de la teva vida». Seguidament, es va renovar el Consell General. Xavier Pelegrí va cedir el relleu a Antònia Maria Filella del grup de Santa Teresina. Els assistents van agrair a Xavier Pelegrí la bona feina i dedicació dels darrers anys.

Com a punt culminant de la jornada es va celebrar una Eucaristia d'acció de gràcies i un dinar de germanor clogué la jornada.

CERCA DE VOSOTROS

Orar por los difuntos

Queridos diocesanos:

Este tiempo de pandemia nos ha hecho conocer sentimientos con los que habitualmente no contábamos. También variadas y extrañas reacciones de las personas que nos rodean. Si todo ello es un aprendizaje que sirve para remover nuestra conciencia buscando relaciones amables, comprensivas y esperanzadas hemos ganado un tanto en este trágico momento.

Os explico una reacción puntual de personas cercanas en estos meses pasados con relación a la muerte. Personalmente me cuesta admitir la sorpresa por el enorme desconsuelo y el desconcierto de los familiares de los difuntos. Había una comunicación oficial de la defunción y una marcha apresurada al cementerio con una presencia exigua de acompañantes y una brevísima oración ante la tumba. Al golpe anímico de la muerte se añadía una despedida sin funeral ni la expresión de duelo por parte de los seres queridos. A muchos les costaba aceptar la ausencia de la dimensión religiosa ante el final de la existencia. En las parroquias se propició un responso y un acompañamiento del duelo y en la diócesis se organizó un funeral, previsto para finales de julio y aplazado, por todos los difuntos de Covid-19 en la catedral el pasado 18 de octubre por la tarde. ¡Qué menos podía hacer la comunidad diocesana!

Fue una gran lección la que recibí por parte de algunos familiares de difuntos. Necesitaban cercanía y, sobre todo, oraciones a Dios por los que habían terminado su vida en este mundo y marchaban a encontrarse con el Señor de la historia. La experiencia fue excesivamente dolorosa y era necesaria una respuesta de los pastores y de toda la comunidad cristiana. La respuesta siempre será la misma: la oración y la cercanía con los que lloran anunciándoles, una vez más, la esperanza en la resurrección. Si Cristo ha resucitado, nosotros también lo haremos. Ante el profundo dolor de la muerte, el consuelo de las palabras de Jesús sobre la vida eterna.

Me viene a la mente la actitud de tantos cristianos que reclamaban una atención espiritual ante la inminente muerte y un acompañamiento fraterno posterior en estos días en los que tanta gente acude a los cementerios a recordar, a agradecer y, sobre todo, a rezar. Es una nueva oportunidad para sentirse unidos con aquellos que marcharon en la soledad más absoluta. Cuando nos llegaba la noticia de que alguien había fallecido en esas circunstancias, se adueñaba de nosotros la compasión y el deseo de prestar compañía. En esa lista improvisada de fallecidos había ancianos de residencias, enfermos de mediana edad con patologías previas, algún que otro niño o joven, profesionales sanitarios contagiados en el ejercicio de su profesión. De todos ellos nos acordaremos en nuestras visitas al cementerio. Habrá en nuestro corazón un lugar para vincular nuestros sentimientos con quienes tienen el dolor y la separación tan cercanos.

El Día de Difuntos cobra este año una nueva significación porque aún se vive con mucho miedo, con gran incertidumbre, con fuertes oscilaciones de contagios que pueden llevar a la muerte. Por la consideración de una manifiesta fragilidad del ser humano seguramente seremos más auténticos y reflexivos cuando leamos el nombre grabado en la lápida o contemplemos la fotografía del finado. Los sentimientos marcados por la tristeza se transformarán en cantos de liberación y en oraciones de esperanza.

Además de las oraciones y los recuerdos de los vuestros, no olvidéis a todos aquellos que, aun siendo desconocidos, han fallecido en este período de la pandemia del Covid-19.

Con mi bendición y afecto,

† Salvador Giménez Valls
Obispo de Lleida

Nou Pla Diocesà pastoral

La Catedral de Lleida va acollir, el passat 7 d'octubre, la Jornada de l'Enviament en la qual el bisbe Salvador va presentar el Pla Diocesà de Pastoral del Bisbat de Lleida 2020-2024 que ha estat elaborat a partir de les aportacions de 400 fidels de la diòcesi. El Prelat va destacar que «m'agradaria que tots tinguéssim el coratge i la valentia d'evangelitzar». Precisament el Pla Pastoral fa una reflexió sobre l'evangelització. «La nostra comunitat diocesana és conscient de les enormes dificultats que comporta servir i obeir Déu i presentar Jesucrist al món d'avui, però confia més en la seva gràcia que en la força humana.»

Va reiterar que «el nostre Pla Diocesà apunta a promoure una preocupació constant pel desenvolupament de la comunitat cristiana concreta i propera i de la seva acció en favor dels germans més pobres. Això no està de cap manera en contradicció amb la crida universal a la santedat».

A la vegada, el Bisbe incideix en què «és cert que tot això que estem patint ens obliga a revisar la nostra espiritualitat, la relació amb els altres i l'escala de valors que regeix la nostra vida. És la crida a la conversió». «A vegades fa l'efecte que els cristians som porucs o covards a l'hora de manifestar la nostra fe. Tampoc no mostrem el goig i la bellesa del nostre compromís baptismal», diu el Bisbe al Pla. Va demanar als fidels que «renoveu i us impliqueu molt més en l'anunci del missatge de Jesucrist al món actual».

En la mateixa línia, el bisbe Salvador va animar a la comunitat cristiana a «augmentar la fidelitat al compromís». De fet al Pla Pastoral «demana aquesta fidelitat justament quan constatem la liquiditat, que diuen ara, dels valors que promou la nostra societat».

Per altra banda, el Prelat va demanar «humilitat i senzillesa en el parlar i en l'actuar». «Necessitem ara oferir les propostes amb humilitat i senzillesa en la seva presentació sense rebaixar les exigències evangèliques del seguiment de Jesús ni igualar-les en els valors mundans que la moda imposa.»

Els principals objectius, entre d'altres, que estableix el Pla Pastoral són «aprofundir en la sempre necessària conversió personal i pastoral i en la formació; promoure una espiritualitat i una pastoral més personal i d'acompanyament; enfortir Càritas Diocesana i altres serveis en cooperació amb la Xarxa d'Entitats d'Acció Social i Caritativa; treballar pastoralment perquè les comunitats cristianes es distingeixin per ser properes a la gent; revisar i actualitzar el servei pastoral a les parròquies».

El Pla també proposa «vetllar perquè les celebracions de la fe siguin un espai de pregària; impulsar tot allò que fomenta i afavoreix la cooperació entre comu-

nitats cristianes; refermar la implicació dels laics en les parròquies; atendre les conseqüències espirituals, socials i econòmiques de les persones i, en particular, les sobrevingudes per causa de la pandèmia de la Covid-19». Així mateix, el Pla demana «implicar-se com a parròquia en la vida del barri i del poble; revitalitzar la crida a totes les vocacions: a la vida consagrada, a la ministerial i a la laical; fer créixer de manera continuada la formació i utilització dels diversos mitjans de comunicació i les noves tecnologies per a dur a terme l'evangelització que demana l'Església».

«Crear parròquies samaritanes»

El vicari general de la diòcesi, Mn. Lluís Sallán, va presentar les accions per al curs vinent. Va afirmar que «el virus ha mostrat les nostres carències però tenim ganes de cooperar, progressar i renovar-nos». Va destacar que «ens trobem en un moment d'espiritualitat profunda, és per això que dos objectius per a l'any vinent seran oferir un espai de pregària personal i enfortir l'esperit comunitari». En l'àmbit de la comunitat parroquial i diocesana, la prioritat serà retrobar el sentit comunitari i celebratiu del diumenge. En aquest sentit, el Pla Pastoral proposa oferir cursos de formació als lectors de la Paraula i compartir recursos humans per assegurar la celebració de l'Eucaristia diària en cada parròquia.

A més, el Pla per al curs vinent inclou promoure la corresponsabilitat laical perquè assumeixin la gestió pastoral de la parròquia i revisar i reorganitzar els nuclis territorials: parròquies, Unitats Pastorals Agermanades i arxiprestats. En l'àmbit sociocaritatiu, el vicari general va explicar que el Pla Pastoral aposta per crear parròquies samaritanes.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «Hem nascut amb una llavor d'inquietud, inquietud per trobar la plenitud. El nostre cor, fins i tot sense saber-ho, té set de trobar-se amb Déu i el cerca, sovint per camins equivocats. Quan la nostra inquietud troba Jesús, comença la vida de gràcia» (12 d'agost).

@Pontifex: «Déu no ens escull per la nostra "habilitat", sinó precisament perquè som i ens sentim petits» (12 d'agost).

@Pontifex: «El coronavirus no és l'única malaltia que s'ha de combatre: la

pandèmia ha tret a la llum patologies socials més àmplies. Una d'elles és la visió distorsionada de la persona humana, una mirada que ignora la seva dignitat i el seu caràcter relacional» (15 d'agost).

@Pontifex: «Déu espera que quan resem també ens recordem dels que no pensem com nosaltres, dels que ens han tancat la porta als nassos, dels que ens costa perdonar. Només la pregària trenca cadenes, només la pregària aplanar el camí cap a la unitat» (15 d'agost).

«La demanda a centres per a infants desemparrats de Guatemala és molt alta»

Mn. Víctor Espinosa, prevere de la nostra diòcesi, va decidir fa uns dos anys anar a la Ciudad de la Felicidad, a Guatemala, per portar l'àrea espiritual i viure una experiència de missió en aquest centre d'acollida per a infants desemparrats.

Quina és la teva funció a la Ciudad de la Felicidad?

Des del primer moment de la meua incorporació vaig assumir la capellania del projecte Ciudad de la Felicidad, és a dir, encarregar-me de l'àrea espiritual: sagraments, formació, catequesi, recesos... Les tasques pròpies d'un prevere. Aviat es va veure la possibilitat de donar suport amb els nens que s'anaven fent grans. Fa quasi dos anys que m'encarrego, a més, d'una casa només per a nois amb els quals visc i m'ocupo de totes les seves necessitats.

Com definiries la Ciudad de la Felicidad?

És un gran projecte de la Congregació Marta i Maria, a Esquipulas, on té cabuda una Llar infantil de 0 a 18 anys, un asil, una clínica y una casa de formació per a joves aspirants a religioses.

Què et vas trobar a Guatemala?

És una democràcia jove encara consolidant-se, amb un PIB baix i amb molts problemes socials per resoldre com l'educació, la sanitat, infraes-

structures, problemes de seguretat ciutadana, corrupció, narcotràfic...

En quina situació està la infància a Guatemala?

La infància en general està molt desprotegida sobretot per la desestructuració familiar i els índexs de pobresa. Continua essent un país amb grans índexs de desnutrició i abusos infantils. Existeix el treball infantil i el que anomenaríem «nens del carrer». La demanda d'ingressos en centres com el nostre és alta i els centres del govern estan saturats. Fa uns dies va ingressar un nadó de 14 dies abandonat a un hospital.

Com es pot col·laborar amb el projecte?

Informant-se sobre ell a través de la Delegació de Missions del Bisbat de Lleida, col·laborant econòmicament, venint a fer una estada d'un mes per conèixer el projecte en primera persona.

Quin és el repte a curt i mitjà termini?

Tot sorprèn cada dia. Cada dia és un repte per aconseguir educar i tirar endavant amb els nens i nenes que atenem i que molts d'ells tenen un passat molt dur de maltractaments. Aquí sempre tenim molts projectes i il·lusions. Pel que m'afecta a mi més directament, des de fa pocs dies tenim llum verda per iniciar la construcció d'un centre exclusivament per a nois, ja que la demanda d'aquestes places és continuada. Preveiem que si aconseguim el finançament, ens uns mesos el podem fer realitat, almenys inicialment.

REFLEXIONS

Fratelli tutti (Tots germans)

El papa Francesc ha publicat una nova encíclica sobre la fraternitat universal, *Fratelli tutti*. Recordem l'encíclica anterior, *Laudato Si'* (2015), que és un crit, alhora angoixat i ple d'esperança, sobre la situació de la terra i el canvi climàtic que amenacen el futur no gaire llunyà del nostre planeta, la «casa de tots». Aquesta nova encíclica parla de la convivència d'homes i dones, de grups, pobles i països de la nostra humanitat. Es tracta de promoure un món en el qual tots els humans, de qualsevol llengua, sexe, cultura o religió, aprenguin a entendre's i a viure com a germans. El Papa parteix de la paràbola del bon samarità que tots coneixem. I pregunta: «Amb qui t'identifiques?» (64). Tots estem cridats a baixar de la nostra cavalcadura de superioritat i d'indiferència, i anar pel camí de tots els altres, a superar l'allunyament, la por del diferent, el rebuig, l'acusació de l'altre i sentir-se germà de tots. El camí dels germans és l'acostament, l'acolliment, l'escolta, el diàleg. «Un camí de fraternitat, local i universal, només pot ser recorregut per esperits lliures» (25). I això, no només entre les persones individuals sinó, potser sobretot, entre els grups, els col·lectius, de manera que els «altres» ja no siguin ignorats, o sospitosos, o enemics, sinó que entrin en el cercle del «nosaltres», ampli fins a abraçar el món sencer on hi càpiga tothom, i constituir una veritable «família humana» (141).

Cal superar l'individualisme tancat que no ens fa més grans i més feliços; ens fa més petits i més aïllats. Sortir del nostre món per entendre i acollir l'altre, això ens fa grans i madurs. D'aquí n'ha de sortir un món plural, policrom, on cadascú sigui respectat i alhora aprengui i aportí. Perquè «ningú no se salva sol, únicament és possible salvar-se junts» (16). Per això cal promoure una política que estigui veritablement al servei de la gent, amb diàleg sincer, acords multilaterals i pau social. I cal fer una Església oberta, acollidora, dialogant. Hem de fer aquesta tasca sobre l'únic fonament que pot donar als homes la seva veritable vida: tots som germans, fills del mateix Pare, que és la nostra Comunió i Vida eterna. El Papa llança un crit al cor de tots: «Convido a l'esperança, que ens parla d'una realitat que està arrelada en el profund de l'ésser humà» (55).

Mn. Gaspar Mora

Professor emèrit de la FTC

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

2. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Lm 3,17-26 (o bé: Rm 6,3-9) / Sl 129 / Jo 14,1-6]. Commemoració de tots els fidels difunts.

3. ■ Dimarts [Fl 2,5-11 / Sl 21 / Lc 14,15-24]. *Urgell*: □ Sant Ermengol (†1035), bisbe d'Urgell, patró secundari de la diòcesi. Sant Martí de Porres (1579-1639), rel. dominicà de Lima; sant Pere Almató, prev. dominicà i mr. a Indoxina (1861), nat a Sant Feliu Sasserra (Lluçanès); santa Sílvia, mare de Gregori el Gran; sant Malaquies (1094-1148), bisbe d'Armagh. Els inobliscables màrtirs de Saragossa.

4. □ Dimecres [Fl 2,12-18 / Sl 26 / Lc 14,25-33]. Sant Carles Borromeu (1538-1584), bisbe de Milà, cardenal; sants Vidal i Agrícola, mrs.; sant Fèlix de Valois, prevere cofundador dels Trinitaris (OSST, 1198); santa Modesta, vg.

5. ■ Dijous [Fl 3,3-8 / Sl 104 / Lc 15, 1-10]. Sant Zacaries i santa Elisabet (o Isabel), pares de Joan Baptista; santa Àngela de la Creu, verge i fundadora de les Germanetes de la Creu a Sevilla. *Sant Feliu de Llobregat*: □ Beata Maria Ràfols i Bruna, religiosa fundadora de les Germanes de la Cari-

tat de Santa Anna (HCSA, 1825), nascuda al Molí de Rovira (Vilafranca del Penedès). *Urgell*: □ Sant Martí de Porres.

6. ■ Divendres [Fl 3,17-4,1 / Sl 121 / Lc 16,1-8]. Sants Pere Poveda Castroverde i Innocenci de la Immaculada Canoura Arnau, prevs., i companys, mrs. Sant Sever, bisbe de Barcelona i mr. (633), sant Lleopard, anacoreta; beata Josepa Naval i Girbés, vg. seglar, d'Algemesí (València).

7. ■ Dissabte [Fl 4,10-19 / Sl 111 / Lc 16,9-15]. *Lleida*: □ Beat Francesc Palau i Quer (Aitona, Segrià, 1811 - Tar-

ragona, 1872), prev. carmelità, fund. Gns i Gnes. Carmelites (1860-1861). Sant Ernest, mr.; sant Florenci, bisbe d'Estrasburg (s. VII); santa Carina, vg. i mr.; sant Severí, mr.; sant Jacint M. Castañeda, prev. dominicà i mr. a Indoxina, nat a Xàtiva.

8. ■ Diumenge vinent, XXXII de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Sa 6, 13-17 / Sl 62 / 1Te 4,13-18 / Mt 25, 1-13]. Santa Isabel de la Trinitat, vg. carmelitana; sants Sever, Severià, Carpòfor i Victorià, coneguts per «màrtirs coronats»; sant Deodat I, papa (615-618).

Tots Sants

COMENTARI

Els sants de la «porta del costat»

Avui, Tots Sants, és un dia d'una gran festa. No ens hauria d'amarar el record melangiós d'aquells parents o amics que han mort (els recordarem de mà). Avui és un dia d'intensa joia. Recordem *la multitud tan gran que ningú no l'hauria poguda comptar, gent de tota nacionalitat, de totes les races i de tots els pobles i llengües que estaven drets davant el tron i davant l'Anyell i cridant amb totes les forces: Hosanna al nostre Déu.* Abans ha parlat de *cent quaranta-quatre mil de totes les tribus d'Israel.* És un nombre simbòlic: representa tot el poble de Déu, el nou Israel obert a totes les nacions. Avui celebrem aquesta salvació que arriba a una multitud immensa de creients. Perquè no ens cenyim només als sants «oficials» sinó a tants homes i dones fidels a Déu al llarg de la seva vida, en circumstàncies de vegades molt difícils; homes i dones que tots nosaltres hem conegut, senzills i humils, «normals». Són els sants de «la porta del costat» dels que parla el Papa. Són els que han viscut com a *fills de Déu*, a la terra, però no han estat *reconeguts pel món*, més aviat oblidats i fins i tot perseguits, però que ara *són semblants a Déu perquè el veuen tal com és*, en el món nou de Déu Pare.

I l'Evangeli ens ensenya quin és el camí dels fills Déu; és el camí de les benaurances, el camí de la felicitat: estar sempre al costat dels *pobres*, dels qui *estan de dol*; són aquells que no tenen ànsia de ser més que els altres sinó que són senzills i pacífics, que només busquen la *justícia* com els assedegats busquen l'aigua. Són tots els qui no enganyen, *els nets de cor*, aquells que senten com a pròpies les alegries i les penes dels altres germans. I són *feliços* també, sí feliços aquells que són *perseguits per la justícia* o per la fidelitat a *Crist*. Tots aquests formen part de la immensa multitud dels salvats que viuen en aquell lloc on no hi ha dolor, ni sofriment, ni plors. Són aquests els sants que recordem avui. Ens esperen amb deler i ens indiquen el camí per arribar on són ells.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura de l'Apocalipsi de Sant Joan (Ap 7,2-4.9-14)

Jo, Joan, vaig veure un àngel que pujava de sol ixent i tenia la marca del Déu viu, i cridà amb totes les forces als quatre àngels que havien rebut el poder de fer mal a la terra i al mar: «No feu cap mal a la terra, ni al mar, ni als arbres, fins que hauréu marcat al front els servents del nostre Déu.» Llavors vaig sentir el nombre dels qui havien estat marcats: eren cent quaranta-quatre mil de totes les tribus d'Israel. Després vaig veure una multitud tan gran que ningú no l'hauria poguda comptar. Eren gent de tota nacionalitat, de totes les races, i de tots els pobles i llengües. S'estaven drets davant el tron i davant l'Anyell, vestits de blanc i amb palmes a les mans, i cridaven amb totes les forces: «Hosanna al nostre Déu, que seu al tron, i a l'Anyell.» I tots els àngels s'estaven drets al voltant del tron, dels ancians i dels quatre vivents, i es prosternaren davant el tron amb el front fins a terra, adorant Déu, i deien: «Amén. Lloança, glòria, saviesa, acció de gràcies, honor, poder i força al nostre Déu pels segles dels segles. Amén.» Llavors un dels ancians em va preguntar: «Aquests que van vestits de blanc, ¿qui són i d'on venen?». Jo li vaig respondre: «Senyor meu, vós ho sabeu». Ell em digué: «Aquests són els qui venen de la gran tribulació. Han rentat els seus vestits amb la sang de l'Anyell, i els han quedat blancs.»

▶ Salm responsorial (23)

R. *Aquests són els qui venen per veure-us de cara, Senyor.*

▶ Lectura de la primera carta de sant Joan (1Jn 3,1-3)

Estimats, mireu quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens reconeix com a fills seus, i ho som. Per això el món no ens reconeix, com no l'ha reconegut a ell. Sí, estimats: ara ja som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat com serem; sabem que quan es manifestarà, serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és. I tothom qui té aquesta esperança en ell es purifica, tal com Jesucrist és pur.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Mateu (Mt 5,1-12a)

En aquell temps, en veure Jesús les multituds, pujà a la muntanya, s'assegué i els deixebles se li acostaren.

Llavors es posà a parlar i els instruïa dient: «Feliços els pobres en l'esperit: el Regne del cel és per a ells. Feliços els qui estan de dol: vindrà el dia que seran consolats. Feliços els humils: són ells els qui posseiran el país. Feliços els qui tenen fam i set de ser justos: vindrà el dia que seran saciats. Feliços els compassius: Déu els compadirà. Feliços els nets de cor: són ells els qui veuran Déu. Feliços els qui posen pau: Déu els reconeixerà com a fills. Feliços els perseguits pel fet de ser justos: el Regne del cel és per a ells. Feliços vosaltres quan, per causa meua, us ofendran, us perseguiran i escamparan contra vosaltres tota mena de calúmnies: alegreu-vos-en i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel.»

▶ Lectura del libro del Apocalipsi (Ap 7,2-4.9-14)

Yo, Juan, vi otro ángel que subía del oriente llevando el sello del Dios vivo. Gritó con voz potente a los cuatro ángeles encargados de dañar a la tierra y al mar, diciéndoles: —«No dañéis a la tierra ni al mar ni a los árboles hasta que marquemos en la frente a los siervos de nuestro Dios.» Oí también el número de los marcados, ciento cuarenta y cuatro mil, de todas las tribus de Israel. Después de esto apareció en la visión una muchedumbre inmensa, que nadie podría contar, de toda nación, raza, pueblo y lengua, de pie delante del trono y del Cordero, vestidos con vestiduras blancas y con palmas en sus manos. Y gritaban con voz potente: «¡La victoria es de nuestro Dios, que está sentado en el trono, y del Cordero!» Y todos los ángeles que estaban alrededor del trono y de los ancianos y de los cuatro vivientes cayeron rostro a tierra ante el trono, y rindieron homenaje a Dios, diciendo: «Amén. La alabanza y la gloria y la sabiduría y la acción de gracias y el honor y el poder y la fuerza son de nuestro Dios, por los siglos de los siglos. Amén.» Y uno de los ancianos me dijo: «Ésos que están vestidos con vestiduras blancas ¿Quiénes son y de dónde han venido?» Yo le respondí: «Señor mío, tú lo sabrás.» Él me respondió. «Éstos son los que vienen de la gran tribulación: han lavado y blanqueado sus vestiduras en la sangre del Cordero.»

▶ Salmo responsorial (23)

R. *Éste es el grupo que viene a tu presencia, Señor.*

▶ Lectura de la primera carta del apóstol san Juan (1Jn 3,1-3)

Queridos hermanos: Mirad qué amor nos ha tenido el Padre para llamarnos hijos de Dios, pues ¡lo somos! El mundo no nos conoce porque no lo conoció a él. Queridos, ahora somos hijos de Dios y aún no se ha manifestado lo que seremos. Sabemos que, cuando se manifieste, seremos semejantes a él, porque le veremos tal cual es. Todo el que tiene esperanza en él se purifica a sí mismo, como él es puro.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 5,1-12a)

En aquel tiempo, al ver el Jesús el gentío, subió a la montaña, se sentó, y se acercaron sus discípulos; y él se puso a hablar, enseñándoles: «Dichosos los pobres en el espíritu, porque de ellos es el reino de los cielos. Dichosos los que lloran, porque ellos serán consolados. Dichosos los sufridos, porque ellos heredarán la tierra. Dichosos los que tienen hambre y sed de la justicia, porque ellos quedaran saciados. Dichosos los misericordiosos, porque ellos alcanzarán misericordia. Dichosos los limpios de corazón, porque ellos verán a Dios. Dichosos los que trabajan por la paz, porque ellos se llamarán los Hijos de Dios. Dichosos los perseguidos por causa de la justicia, porque de ellos es el reino de los cielos. Dichosos vosotros cuando os insulten y os persigan y os calumnien de cualquier modo por mi causa. Estad alegres y contentos, porque vuestra recompensa será grande en el cielo.»